

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: martin.buchtik@soc.cas.cz
anezka.pribenska@soc.cas.cz**Vliv na politické rozhodování – březen 2013**Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-03</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 3. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraje (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1059</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PD.6</i>
Zveřejněno dne:	<i>9. května 2013</i>
Zpracoval:	<i>Martin Buchtík, Anežka Příběnská</i>

V březnovém šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., zjišťovalo názory veřejnosti na to, do jaké míry různé skupiny obyvatel a další faktory ovlivňují rozhodování politiků¹.

Největší vliv na rozhodování politiků je občany připisován „úplatkům a korupci“, u kterých téměř dvě pětiny (38 %) respondentů označily možnost, že rozhodování politiků ovlivňují v nejvyšší míře. Na druhém místě následují „zájmové skupiny a lobby“, u kterých zmiňovanou možnost zvolila čtvrtina (26 %) dotázaných. Podíl lidí, jež se domnívají, že úplatky a korupce či zájmové skupiny ovlivňují rozhodování politiků v nejvyšší míře, se od předchozího průzkumu z března 2012 významně nezměnil. Dále (avšak s poměrně velkým odstupem za korupcí a zájmovými skupinami) mají podle mínění oslovených občanů vliv na rozhodování politiků „médiá“ a „voliči vlastní strany“. Krajní možnost odpovědi – ovlivňování v nejvyšší míře – zvolilo v těchto případech pouze 9% resp. 4 % dotázaných. Také druhou možnost odpovědi na škále označovalo u médií či

¹ Znění otázky: „Jak moc podle Vašeho názoru ovlivňují rozhodování politiků a) média, b) občané, c) voliči vlastní strany, d) úplatky a korupce, e) průzkumy veřejného mínění, f) stávky a demonstrace, g) zájmové skupiny a lobby, i) vědci a odborníci.“ Škála: 1 = v nejvyšší míře; 7 = vůbec ne.

voličů vlastní strany významně méně lidí než v případě korupce a zájmových skupin. Dále se podle názoru dotázaných politici rozhodují pod vlivem „stávek a demonstrací“. Této položce je však přisuzováno relativně malé působení stejně jako „průzkumům veřejného mínění“, „vědcům a odborníkům“ a zejména „občanům“ obecně. U poslední jmenované položky zhruba čtvrtina (24 %) dotázaných uvedla známku 7, tedy vůbec žádný vliv. Podrobné výsledky přináší tabulka 1.

Tab. 1: Mínění o vlivu institucí a skupin obyvatel na rozhodování politiků (v %)

	1= v nejvyšší míře	2	3	4	5	6	7= vůbec ne
Úplatky a korupce	38	28	17	7	3	3	2
Zájmové skupiny a lobby	26	27	16	10	8	4	4
Média	9	15	24	17	13	9	9
Voliči vlastní strany	4	10	21	23	21	11	7
Stávky a demonstrace	2	7	16	24	21	15	13
Průzkumy veřejného mínění	3	8	16	25	17	12	13
Vědci a odborníci	2	6	16	26	21	11	11
Občané	1	4	14	16	20	20	24

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádce tvoří odpovědi „nevím“.

Tabulka 2 nabízí časové srovnání pomocí průměrných hodnocení vlivu jednotlivých položek na rozhodování politiků. Čím nižší číslo, tím větší vliv na rozhodování politiků je veřejností přisuzován dané položce. Jak již bylo řečeno výše, na prvním místě, v tomto případě nechvalném, skončila podle průměrné hodnoty korupce, která dosahuje podobného hodnocení v posledních deseti letech, je tedy považována za nejmocnější v celém průběhu sledování této otázky od roku 2002. Obdobně konzistentně pak nejnižší vliv připisují od roku 2002 sami sobě občané. Výraznější změnou oproti loňskému měření je tak pouze snížení hodnoceného vlivu „stávek a demonstrací“ na rozhodování politiků.

Tab. 2: Mínění o vlivu institucí a skupin obyvatel na rozhodování politiků – časové srovnání (průměrné hodnocení)

	1/02	6/03	6/05	3/07	3/08	3/09	3/10	3/11	3/12	3/13
Úplatky a korupce	2,78	2,67	2,56	2,50	2,39	2,35	2,32	2,29	2,14	2,23
Zájmové skupiny a lobby	2,82	3,29	3,24	3,02	2,84	2,97	2,99	2,77	2,97	2,72
Média	3,59	3,57	3,59	3,57	3,97	3,82	3,76	3,56	3,80	3,77
Voliči vlastní strany	-	3,51	3,87	3,82	3,90	3,96	3,96	3,84	4,12	4,09
Průzkumy veřejného mínění	4,35	4,26	4,33	4,35	4,34	4,31	4,22	4,18	4,46	4,45
Vědci a odborníci	-	-	-	-	4,33	4,25	4,54	4,24	4,57	4,46
Stávky a demonstrace	3,80	4,02	4,30	4,54	4,17	4,15	3,91	3,77	4,30	4,58
Občané	4,90	4,71	4,91	4,90	5,04	4,93	4,94	4,77	5,22	5,09

Pozn.: Čím nižší číslo, tím větší vliv na rozhodování politiků je veřejností přisuzován dané položce. Do analýzy nebyly zahrnuty odpovědi „nevím“.